

Dlaczego wyjeżdżają? Co zrobić żeby wrócili?

„PAKIET STARTOWY”

Przez pierwsze dwa lata członkostwa w Unii Europejskiej za pracą wyemigrowało ponad milion Polaków.

Oficjalnie statystyki (źródła Komisji Europejskiej) podają, że wyjechało ponad 3% Polaków, przede wszystkim młodych i wykształconych.

Polacy, podobnie jak obywatele nowych państw UE, mogą pracować w 8 państwach „starej 15” – Wielkiej Brytanii, Irlandii, Szwecji, Finlandii, Hiszpanii, Portugalii, Grecji oraz we Włoszech.

Wyjazdy ludzi młodych z Polski, osiągnęły zupełnie niespodziewaną skalę.

Młodzi Polacy wyjeżdżając i pracując za granicą mają określone i często sprecyzowane oczekiwania od Państwa i jego instytucji.

Dzisiaj wyzwaniem dla instytucji publicznych jest przygotowanie rozwiązań skłaniających ich do powrotu, ale również takich, które zachęcą do pozostania w kraju. Spełniając te oczekiwania, zwłaszcza na płaszczyźnie ekonomicznej, Platforma Obywatelska przygotowała projekt pn. „Pakiet Startowy Dla Młodych”.

Celem projektu jest pozytywne oddziaływanie na rynek pracy poprzez zachęty dla zatrudniania osób młodych i stworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek.

Projektowane rozwiązania obejmują: **abolicję podatkową** dla dochodów wypracowanych przez Polaków za granicą (możliwość zalegalizowania w Polsce posiadanych oszczędności, zmniejszenie skłonności do wybierania rezydentury poza granicami kraju), **zwolnienie ze składki rentowej** dla osób wchodzących na rynek pracy, **ulgi podatkowe i zwolnienia oraz niższy koszt kredytu inwestycyjnego** dla osób rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej.

Założenia pakietu startowego zostały przełożone na konkretne projekty ustaw:

- **ustawa o szczególnych formach wspierania osób podejmujących działalność gospodarczą oraz osób podejmujących po raz pierwszy pracę**
- **ustawa o zaniechaniu poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów osiągniętych przez osoby fizyczne.**

W pierwszym projekcie pokazujemy iż w obowiązującym prawie brakuje przepisów traktujących w sposób kompleksowy kwestie wspierania wzrostu zatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości wśród osób wchodzących na rynek pracy. Celem więc projektowanego przedłożenia jest stworzenie spójnej oferty

ułatwiającej absolwentom znalezienie pracy i stwarzającej lepsze warunki do zakładania działalności gospodarczej poprzez system preferencji ulg i dopłat.

Wejście w życie proponowanych regulacji w znaczący sposób wpłynie na poprawę sytuacji osób kończących naukę, a więc tych, wśród których odnotowujemy najwyższy wskaźnik bezrobocia. Ułatwienia na rynku pracy oraz istotne wsparcie dla inicjatywy rozpoczynania działalności gospodarczej zmniejszą, jeżeli nie zahamują całkowicie, negatywną z punktu widzenia gospodarki polskiej tendencję wyjazdów za granicę w poszukiwaniu pracy, powinny także przyczynić się do urealnienia wizji powrotu do Polski osób już pracujących za granicą

i zainwestowania zgromadzonych poza krajem oszczędności w prowadzenie działalności gospodarczej.

Środki proponowane w projekcie obejmują:

- **promocję zatrudnienia,**
- **ułatwienia w rozpoczynaniu działalności gospodarczej.**

Promocja zatrudnienia dla osób podejmujących po raz pierwszy pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (poza pracą wakacyjną, czasową, podejmowaną na okres do 3 miesięcy w łącznym wymiarze nieprzekraczającym 1 roku) obejmuje rezygnację z obowiązku płacenia składki rentowej (zarówno części pokrywanej przez pracodawcę, jak pracownika), co obniża koszt zatrudnienia pracownika o 13% uposażenia brutto. Tak istotny spadek kosztu zatrudnienia stanowi istotną zachętę dla pracodawców do zatrudnienia osób wchodzących na rynek pracy i doprowadzi do zwiększenia zatrudnienia, a w perspektywie wzrostu przychodów podatkowych z podatków bezpośrednich i pośrednich. Zwolnienie jest bezterminowe, upływa jednak z chwilą rozwiązania stosunku pracy.

Ułatwienia w prowadzeniu działalności gospodarczej obejmują:

- zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych na okres 3 lat (warunkiem utrzymania zwolnienia jest kontynuacja prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 2 lat po upływie okresu zwolnienia),
- zwolnienie ze składki na fundusz emerytalny i rentowy na okres 3 lat (warunkiem utrzymania zwolnienia jest kontynuacja prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 2 lat po upływie okresu zwolnienia),
- zwolnienie z podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu na okres 3 lat od daty zarejestrowania działalności gospodarczej (warunkiem utrzymania zwolnienia jest kontynuacja prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 2 lat po upływie okresu zwolnienia),

- pokrycie 60% kosztów odsetkowych kredytu preferencyjnego udzielanego na okres do 5 lat w kwocie do 120 tys. zł, (z czego minimum 80% jako kredyt inwestycyjny).

W drugim projekcie poruszamy kwestie związane z abolicją podatkową. Kwestia opodatkowania Polaków uzyskujących dochody z pracy wykonywanej poza granicami kraju nie została, pomimo licznych inicjatyw poselskich, ostatecznie rozstrzygnięta. Traktowanie Polaków wykonujących pracę najemną za granicą przez aparat skarbowy uzależnione jest wyłącznie od rodzaju podpisanej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, dyskryminując tym samym obywateli polskich zatrudnionych np. Wielkiej Brytanii. Celem projektowanej regulacji jest doprowadzenie do zrównania sytuacji Polaków pracujących za granicą, niezależnie od kraju, w którym tę pracę wykonują. Sytuacja prawna osób pracujących poza granicami kraju ma głęboki wymiar społeczny i ekonomiczny. Od czasu przystąpienia do Unii Europejskiej Polacy mają możliwość podejmowania pracy w niektórych krajach Unii. Niestety, od 1 maja 2004 roku, kolejne rządy nie były zainteresowane zmianą umów o unikaniu podwójnego opodatkowania z takimi krajami jak np. Wielka Brytania. Dopiero w wyniku wzrastającej presji społecznej przystąpiono do renegocjowania umów. Fakt ten, niezależnie od późnego terminu rozpoczęcia prac, należy ocenić pozytywnie, tym niemniej, poprawa sytuacji Polaków pracujących poza Polską nastąpi dopiero po ratyfikacji nowo zawartych umów.

Tymczasem, wielu naszych Rodaków pracuje poza granicami od ponad dwóch lat, a obowiązujące przepisy zmuszają ich do wyboru rezydentury w kraju, w którym pracują. Alternatywą jest brak możliwości powrotu do Polski i legalnego zainwestowania zarobionych pieniędzy.

Niniejsze przedłożenie prowadzi do uregulowania kwestii dochodów z pracy najemnej poza granicami w związku z renegocjonowaniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Wnioskodawcy proponują, aby Skarb Państwa odstąpił od dochodzenia należności podatkowych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób pracujących poza granicami kraju w okresie od daty przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, do końca 2006 r., umożliwiając tym samym legalizację dochodów ze stosunku pracy osiągniętego poza granicami tym osobom, które dotychczas tego nie uczyniły (ponad 95% wszystkich zatrudnionych za granicą). Przedłożenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych. Można spodziewać się pozytywnego efektu podatkowego dzięki wzrostowi konsumpcji i nakładów inwestycyjnych, szczególnie w sektorze mikroprzedsiębiorstw i małych firm. Projektowane przepisy nie są objęte prawem Unii Europejskiej.

Wiele opracowań i szacunków wskazuje, że Polacy mają wysoką skłonność do migrowania, zwłaszcza ludzie młodzi. Chodzi więc o to, aby młodzi Polacy wrócili, przywieźli zarobiony kapitał, wiedzę, doświadczenia i zainwestowali w Polsce.

Przedstawione założenia pakietu startowego są próbą przygotowania konkretnych rozwiązań ekonomicznych zarówno dla tych którzy wyjechali „skłaniając ich do powrotu” jak również dla tych którzy w Polsce poszukują pracy lub zamierzają prowadzić działalność gospodarczą.